

ligt forbundet med sikring af det danske landterritorium. Det må derfor slås fast, at NATO-interessen og nationale danske interesser i fastholdelse af dansk landterritorium er fuldstændig sammenfaldende. Det må beklages, at der ikke inden den politiske afgørelse af afbalanceringen mellem de tre værn har været tilstrækkelig lejlighed til fra hvert værn at fremlægge deres synspunkter herpå. Jeg må for så vidt angår flyvevåbnet konkludere, at der inden for den samlede budgetramme for forsvaret, som blev forligets resultat, burde have været tildelt det noget større midler. Jeg er overbevist om, at visse mindre besparelser på forskellige områder uden for flyvevåbnet ville kunne have frigjort midler, der alle forhold taget i betragtning ville have været bedre anvendt på en styrkelse af flyvevåbnet. Opmærksomheden henledes her navnlig på sådanne led i forsvaret, der ikke med hensyn til øjeblikkeligt beredskab og/eller mobilitet i henseende til indsatsmuligheder over store områder kan stå mål med flyverstyrker.

Særlige bemærkninger vedrørende flyvevåbnet efter forsvarsforliget.

Ud over det allerede ovenfor anførte om den efter min opfattelse uforholdsmæssige reduktion af flyvevåbnets samlede antal fly i sammenligning med forsvarets styrke i øvrigt på baggrund af gældende NATO-styrkemål må det generelt understreges, at flyvevåbnet som helhed efter forligets forudsætninger er ramt af den nedsættelse i effektivitet og indsatsmuligheder, der ligger i en fastsat lavere årlig flyvetid pr. pilot samt lavere pilotstyrke pr. fly (mindre umiddelbar pilotreserve), end der er anbefalet NATO-standard. Under samtlige foreliggende omstændigheder tiltræder jeg disse reducerede forudsætninger, idet jeg dog skal understrege, at man herved er på et absolut minimum. For flyvetidens vedkommende gør sig her også en flyvesikkerhedsmæssig betragtning gældende.

Fordelingen på flere mindre eskadriller af det vedtagne totale antal fly fremfor et færre antal større eskadriller kan jeg tiltræde som endog havende visse fordele. Man er dog herved også kommet ned på et absolut minimum fra en række praktiske betragtninger.

Fordelingen på typerne rekognosceringsfly, altvejrjagere og jagerbombere kan efter omstændighederne tiltrædes med de fly, der for den nærmeste fremtid faktisk påregnes at indgå i flyvevåbnets eskadriller. Fremkomsten af nye jagere kan foranledige, at en ændring i forholdet mellem altvejrjagere og jagerbombere bliver ønskelig.

For nærværende må forligets antal af rekognosceringsfly og altvejrjagere betragtes som et minimum, når de disse typer tilfaldende opgaver overhovedet skal løses med rimelighed af flyvevåbnet. Antallet af jagerbombere må herefter alene betragtes som værende bestemt af den grænse for flyvevåbnets budget, som er fastsat ved forliget.

Det resulterende antal af jagerbombere må, jfr. også oversigterne i bilagene, vurderes som værende betydeligt under den fornødne styrke i betragtning af de mange og meget vigtige opgaver, der vil foreligge for flyvevåbnets fly af jagerbombertypen, ikke mindst i forsvaret mod en invasion og i særdeleshed ved samvirke med hæren og/eller søværnet. Manglende atombevæbning gør forholdet endnu mere grelt.

Med en årlig driftsudgift på godt 1 mill. kr. pr. jagerbombefly (inkluderende udgiftsberegninger af enhver art) er det beklageligt, at der ikke er fundet udvej i forbindelse med forliget til at afhjælpe denne iøjnefaldende fremtidige svaghed ved flyvevåbnet. Blot 10-15 flere jagerbombere ville meget væsentligt have afhjulpet denne svaghed, hvad enten det havde kunnet ske ved en forudsat merbevilling eller ved en omlægning inden for forligets rammer, således at nu vedtagne led i forsvaret, der fra flere betragtninger repræsenterer mindre forsvarseffekt, var udgået.

Det må understreges, at 10-15 flere jagerbombere, der i sig selv kan synes ikke at være nogen særlig betydelig styrkedifference, dog repræsenterer ca. 50 flere daglige flyvninger og dermed en daglig merindsats af størrelsesordenen 50-100 svære bomber og ca. 400 raketprojektiler (eller raketprojektiler alene max. ca. 1 400), hver svarende til en 15 cm granat. Dette repræsenterer en betydelig mereffekt i invasionsforsvaret.

Denne beskedne yderligere styrke af jagerbombere vil samtidig være af værdi, når